

Obsah

Klubové zprávy

Názor... Ryba nebo rak?	2
QSL info	2
4. HST - mistrovství světa v telegrafii	3
ROB, hon na lišku či ARDF	3
Zprávičky	4
Silent Key OK1SM	4
Rozšířenost SW pro vedení deníků	4
Logbook of the World	4

Začínajícím

Základy provozu na VKV pro začínající operátory	5
---	---

Radioamatérské souvislosti

Konvertor z volného textu do ADIF	7
Třetí cesta, která (údajně) neexistuje	7
Pastí pastiček	8
Z historických pramenů - Bournerův přijímač	9
Ke geografickému názvu České republiky „Česko“	10

Provoz

Packet radio (4)	11
KV a VKV aktivita z Lucemburska na druhý pokus	12
HAM expedice Sněžka 2001	13
K čemu je dobrý World Wide Convers?	14
Změny v DXCC seznamu	15

Technika

„Tlusté“ KV drátové antény	16
----------------------------------	----

Nechcete si modernizovat FT-221R?	17
Modelování antén s programem NEC - (3)	18
Jupiter - nový KV transceiver Ten-Tec	20
Zajímavé technické informace na webu	20
Historie „klikování“ se opakuje	22
Čím přepínáte anténu na mikrovlnách?	24

Závodění

Mikrovlnný závod 2001	25
Kalendář závodů na VKV (říjen, listopad, prosinec)	25
Několik poznámek k Polnímu dni 2001	25
OK1AR - Polní den 2001	26
Pozvánka do závodu: EU Sprint 2001	27
Výsledky vnitrostátních závodů	36
IOTA Contest 2001 - 9AOA - ostrov Vir - EU 170	28
Podmínky závodu Plzeňský pohár 2001	30

Výsledky závodů

Mikrovlnný závod 2001	25
WAE DX Contest 2000 (CW, SSB)	26
All Asian DX Contest 2000 (CW, SSB)	26
EU Sprint 2000 (celý rok)	27
CQ WW DX Contest 2000 - SSB	27
Přebor ČR na KV 2000	29
Holický pohár 2001	29

Různé

Soukromá inzerce	3, 9, 11
------------------------	----------

Poštovní známky pro děti do misíí

Nezahazujte použité poštovní známky z vaší běžné korespondence. Známky posíláme prostřednictvím Charity dětem do misijních stanic v různých zemích. Děti mají ze známek radost a mnohdy za tyto známky obdrží od sběratelů léky, chléb a další potraviny.

Budu vám vděčen za jakékoliv použité známky, které mi pro děti do misíí pošlete. Známky mohou být jakékoliv hodnoty, rozličné nebo i všechny stejné, domácí nebo i případně ze zahraničí, pokud je nepotřebujete do své sbírky.

Známky neodlepujte, ale odstříhněte tak, aby nebyly poškozené. Pokud znáte některé podnikatele nebo firmy ve vašem okolí, požádejte je, aby známky z jejich korespondence shromažďovali pro vás a pošlete mi je.

Děkuji vám a těším se na známky od vás. Posílejte mi je na adresu: OK2-4857, Josef Čech, Tyršova 735, 675 51 Jaroměřice nad Rokytnou.

Josef Čech, OK2-4857

RADIOAMATÉR

Časopis Českého radioklubu pro radioamatérský provoz, techniku a sport

Vydává: Český radioklub prostřednictvím společnosti Cassiopeia Consulting a. s.

ISSN: 1212-9100

Tisk: Tiskárna Printo, s. r. o., Dům Járů da Cimrmana II, Gen. Sochora 1379, 708 00 Ostrava

Distribuce: ČR: Send Předplatné s. r. o.; SR: Magnet-Press Slovakia s. r. o.

Redakce: Radioamatér, Vlastina 23, 161 01 Praha 6, tel.: (02) 96400 785, fax: 96400 921

WEB: www.radioamater.cz, e-mail: redakce@radioamater.cz, PR: OK1CRA

Na adresu redakce pošlete veškerou korespondenci související s obsahem časopisu (příspěvky, výsledky závodů, inzeráty, ...) - vše nejlépe v elektronické podobě e-mailem nebo na disketě (na požádání zašleme diskety zpět).

Šéfredaktor: Ing. Miloš Prostecký, OK1MP

Výkonný redaktor: Martin Huml, OK1FUA

Stálí spolupracovníci: Jiří Škácha, OK1DMU, Václav Henzl, OK1CNN

Redakční rada: předseda: Radmil Zouhar, OK2ON

členové: Petr Voda, OK1IPV, Martin Korda, OK1FLM

Sazba: Alena Dresslerová, OK1ADA

WWW stránky: Zdeněk Šebek, OK1DSZ

Vychází periodicky, 6 čísel ročně. Toto číslo bylo předáno do distribuce 27. 8. 2001. Uzávěrka příštího čísla je 8. 10., distribuce do 31. 10. 2001.

Předplatné: Pro členy Českého radioklubu je časopis bezplatnou členskou službou. Další zájemci jej mohou objednat na adrese redakce. Roční předplatné pro r. 2001 v ČR činí 288,- Kč (48,- Kč za číslo), v SR 342,- Sk (57,- Sk za číslo). Předplatné pro ČR zabezpečuje redakce. Předplatné pro Slovenskou republiku zabezpečuje: Magnet - Press Slovakia s.r.o., Teslova 12, P. O. Box 169, 830 00 Bratislava 3, tel. / fax 00421 2 44 45 45 59 (předplatné), 44 45 45 28 (administrativa), fax: 44 45 46 97, e-mail: magnet@press.sk.

Český radioklub (zkratkou ČRK) je sdružením občanů, které sdružuje zájemce o radioamatérské vysílání, techniku a sport v ČR. Je členem Mezinárodní radioamatérské unie (IARU).

Předchozí předsedové: Ing. Karel Karmasin, OK2FD (1990 jako předseda přípravného výboru), Ing. Josef Plzák, OK1PD (1990-1991).

Předseda ČRK: Ing. Miloš Prostecký*, OK1MP (1991-dosud), zástupce ČRK v IARU a diplomový manager.

Členové Rady ČRK: místopředseda: Jan Litomský*, OK1XU, zástupce předsedy: Ing. Jaromír Voleš*, OK1VJV, hospodář: Stanislav Hladký*, OK1AGE, manažer PR: Svetozar Majce*, OK1VEY, VKV kontest manager: Antonín Kříž, OK1MG, VKV manažer: Mgr. Karel Odehnal, OK2ZI, předseda redakční rady časopisu: Radmil Zouhar, OK2ON, KV manažer: Martin Huml, OK1FUA, manažer pro mladé a začínající amatéry: Vladislav Zubr, OK1IVZ, členové: Petr Voda, OK1IPV, Ing. Jiří Suchý, OK2SJI, Martin Korda, OK1FLM, Pavel Slaviček, OK1WWW, Ing. Dušan Müller, OK2MDW.

Poznámka: * ... člen výkonného výboru ČRK.

Další koordinátoři a vedoucí pracovních skupin: koordinátor FM převaděčů: Ing. Miloslav Hakr, OK1VUM, koordinátor majáků: Ing. František Janda, OK1HH, koordinátor VKV závodů: Stanislav Korenc, OK1WDR, koordinátor AMSAT: Ing. Miroslav Kasal, OK2AQK, koordinátor HST: Adolf Novák, OK1AO, koordinátor ARDF: Ing. Jiří Mareček, OK2BWN, WWW stránky: Aleš Zelený, OK1UUE.

Poznámka: ČRK jako člen IARU spolupracuje s dalšími radioamatérskými organizacemi v ČR; ne všichni koordinátoři jsou členy ČRK.

Revizní komise ČRK: předseda: Ing. Milan Mazanec, OK1UDN, členové: Jiří Štícha, OK1JST, Silvestr Hašek, OK1AYA.

Sekretariát ČRK: Tajemník: Jindřich Günther, OK1AGA, asistent tajemníka: Petr Čepelák, OK1CMU, ekonomka: Libuše Ermlová.

Tiskový mluvčí ČRK: Petr Čepelák, OK1CMU.

QSL služba ČRK - manažeri: Dr. Vojtěch Krob, OK1DVK, Olga Panochová, OK1MPW, Ludmila Procházková, OK1VAY.

Kontakty: Český radioklub, U Pergamenky 3, 170 00 Praha 7, IČO: 00551201, telefon: (02) 6672 2240, fax: (02) 6672 2242, QSL služba: (02) 6672 2253, e-mail: crklub@mbox.vol.cz, PR: OK1CRA@OKOPRG.#BOH.CZE.EU, WEB: http://www.crk.cz. Zásilkou pro QSL službu a diplomové oddělení: Český radioklub, pošt. schr. 69, 113 27 Praha 1.

OK1CRA - stanice Českého radioklubu vysílá výjima letních prázdnin každou pracovní středou od 16:00 UTC na kmitočtu 3,770 MHz (+/- QRM) SSB a v pásmu 2m na převaděči OK0C (Černá hora, 145,700 MHz) a OK0G (Kle*, 145,675 MHz).

Expedice Lucembursko (na obrázku OK1DOY) - viz článek na str. 12; Expedice IOTA (zleva OK1DJG, 1KA, 1DUO, 1HSK) - viz článek na str. 28; Zdeněk Říha, OK1AR - viz článek na str. 26; Líheň radioamatérů; Brzké ráno při Polním dnu 2001 u OK1KMG (Romanov).

Několik vět výkonného redaktora

Milí čtenáři,

páté číslo Radioamatéra vychází o pár dnů dříve, především z důvodu dovolených lidí, kteří se na přípravě podílí. Podobně následující, šesté číslo, vyjde dříve - uzávěrka je 8. října.

V čísle 6 bude jako obvykle kalendář závodů na rok 2002. V této souvislosti bych chtěl vyzvat všechny organizátory vnitrostátních závodů a soutěží, aby nám poslali aktuální informace o těchto závodech. Rádi bychom připravili jejich úplný přehled, včetně podmínek. Problematika „kalendáře“ KV závodů je složitá a proto bychom uvítali vaši pomoc. Kdo by byl ochoten pomoci s korekturou (kontrolou) a má přístup na Internet, prosíme, ozvěte se nám.

Všem, kteří nám zaslali zpět vyplněnou anketu, moc děkujeme. Bohužel nás však velmi rozesmutnilo, že anket dorazilo pouze 70! Snažíme se udržet si optimismus a tak malý počet přičítáme faktu, že jsme zapomněli uvést termín, do kterého bychom rádi výsledky uzavřeli. Proto vás znovu prosíme - udělejte něco pro náš společný časopis (a vlastně i pro sebe), odpovězte na několik otázek a pošlete nám je do 15. září. Je to pro nás opravdu velmi důležité - není nic nepřijemnějšího, než když máte pocit, že vaše práce nestojí těm, pro které ji děláte, ani za pár minut času...

Věřím, že jste si užili hezké léto a už se připravujete na kontestovou sezónu. Všem přeji hodně úspěchů a především pevné zdraví.

Martin Huml, OK1FUA / OL5Y, huml@radioamater.cz

POZOR! POZOR! Změna telefonních čísel Českého radioklubu.

Nová čísla: (02) 6672 2240

fax: (02) 6672 2242

QSL služba: (02) 6672 2253

TISK QSL

!!! 12 základních vzorů !!!

500 ks za 425,- Kč

1000 ks již od 599,- Kč
(množstevní slevy)

Univerzální QSL 55 hal/ks
staniční deníky A4 a A5

vyžádejte si aktuální nabídku

sleva pro stálé zákazníky

Zajišťuje Pavel Pok

Sokolovská 59, 323 12 Plzeň
tel. 019 / 537050

Názor...

Ryba nebo rak?

V poslední době se, kromě mojí maličkosti, posluchačům téměř nikdo nevěnuje. Klub českých posluchačů - CLC - již dávno nefunguje. A tak se při formulaci nových podmínek OK/OM DX Contestu na posluchače jaksi zapomnělo - nenašel se nikdo na prosazení jejich zájmů. Když jsem na to upozorňoval, bylo na změnu podmínek „hlavního“ OK DX Contestu již pozdě, a tak je pro letošní rok vyhlášen jen paralelní závod pro SWL. Snad se to podaří do příštího ročníku již začlenit do nových podmínek závodu - nejedná se určitě o tak velkou změnu. Na uvedenou diskriminaci bych chtěl upozornit rovněž vyhodnocovatele Mistrovství ČR v kategorii SWL, zvláště když ke změně podmínek v neprospěch SWL s koncesí došlo až během probíhající soutěže. Držte se původních podmínek!

U některých amatérů vysíláčů se stále setkávám s názorem, že posluchači představují méněcennou, méně zkušenou, „nedonošenou“ část amatérů. Je pravda, že posluchačská činnost je velmi účinnou cestou přípravy pro získání kvalifikace amatéra vysíláče a chvála všem, kteří to prosazují. Leč ne každý dnes tímto scénářem prochází; mnoho nových amatérů např. přechází z CB a ani nemají posluchačská čísla. Někteří „ortodoxní“ posluchači zůstanou bez koncese (sám jsem byl bez koncese 17 let) a pravidelně je nacházíme na předních místech ve výsledkových listinách závodů a žebříčcích zemí DXCC.

Většina aktivních posluchačů, zejména těch, kteří se věnovali CW, ale nezůstane jen u SWL činnosti a složí zkoušky, často rovnou na třídu C a později i vyšší. To je samozřejmě velmi žádoucí. Ne každý však začne hned vysílat, a to z několika důvodů: Za „bolševika“ nebyla možnost cokoliv koupit, a tak se zdlouhavě stavěla různá „monstra“, podle vybavení, možností a znalostí s lepším či horším výsledkem. Podstatnou překážku dnes pro nemálo lidí zase představují náklady na vybavení. Proto tu existuje nemalá skupina posluchačů s koncesí, kteří nemají na co vysílat, to je první kategorie. Druhou kategorií SWL s vlastní koncesí představují ti, kteří bydlí ve městech a pro rušení, problémy s majitelem domu nebo značnou omezenou vyplývající s velké hustoty obyvatelstva (TVI apod.) aktivně a ve větším rozsahu nevysílají. Třetí kategorií jsou ti, kteří mají třeba třídu B nebo i A, ale zajímá je hlavně práce na VKV s co největším výkonem a jezdí třeba jen několikrát do roka na nějaký kopec. Někteří amatéři vysíláči se natrvalo nebo jen na určitou

dobu vrátili k posluchačské činnosti, vysílání je prostě přestalo bavit; po získání koncese očekávali víc, ale jejich představy se nenaplnily, to je čtvrtá kategorie. A nakonec je tady i pátá kategorie posluchačů s koncesí, kteří se věnují vysílání i poslouchání najednou. Vždy• kolikrát se Vám stalo, že jste se na danou DX stanicí pro velký pile-up nedovolali, ale zřetelně jste ji slyšeli. Ve vaší sbírce QSL se však může objevit, pokud ji pošlete alespoň report. Sám tak činím již dlouho a když připojím poznámku, že jsem se jako vysíláč nedovolal, je návratnost QSL téměř 100 %. Do každé z těchto skupin bych hned mohl dosadit několik značek operátorů, o kterých to bezpečně vím.

Nemohu se proto smířit s tím, co jsem před časem slyšel od jistého amatéra: jsem buď ryba, nebo rak, buď vysíláč, nebo posluchač. Ale ono se to říká někomu, kdo nebydlí ve městě, nemusí bojovat s obstrukcemi majitele domu, má na zahradě anténní farmu, koncesi třídy „A“, dost peněz z podnikání a nejbližšího souseda, kterého by mohl rušit, ve vzdálenosti 3 km. Kolik takových z několika tisíc našich amatérů je? A vy ostatní, neměli jste někdy chu•přestat vysílat? Nepatříte do některé z výše uvedených kategorií?

Vylučování posluchačů z našeho největšího závodu na KV - OK/OM DX Contestu - i z Mistrovství ČR jenom proto, že mají koncesi na KV, není na místě. Budu proti tomu bojovat. Jsem ryba stejně jako rak! Amatérčina je můj koníček, lhostejno, zda se momentálně věnuji tomu či jinému oboru nebo i několika oborům najednou. A nejsem sám. Nikoho nepřekvapí, když špičkový závodník je i dobrým DXmanem. Proč tedy překvapuje, když je někdo zároveň dobrým vysíláčem (třeba zrovna závodníkem) i dobrým posluchačem a věnuje se obojímu najednou? Stačí málo, jen drobné úpravy v podmínkách, aby se diskriminace posluchačů s koncesí odbourala a všichni se mohli plně vyžít. Účastí v závodech a soutěžích přitáhnou další mladé a méně zkušené posluchače a operátory, kteří budou mít konečně s kým soupeřit. Větší konkurence nutí k většímu úsilí a intenzivnější práci na pásmech. To se projeví jako další a nové zkušenosti pro všechny. A o to přece jde. Nemám nic proti převáděčům ani proti „zkoncesovaným CB operátorům“, kteří se projevují třeba jako převáděčovi DXmani - pro některé to může být uspokojující a je to také určitý obor amatérství. Sám ale za vrchol amatérského umění považuji práci na KV a posluchačskou činnost chápu jako průpravu budoucích špičkových DXmanů a závodníků.

Václav Němeček, OK1HRR / OKL7, ok1hrr@wo.cz

QSL info

Nejdříve informace méně příjemné. Z posledního oficiálního seznamu IARU se dovídáme, že byla zrušena QSL bureau v 7P, SU, VP2E a V3. Seznam sice obsahuje adresu i na moldavské bureau s pozměněným číslem P. O. Boxu, ale jeho existence je dle našich zkušeností nejistá. Vraceny nám byly z neznámých důvodů zásilky do DU, OD a 9Q. Nově byla otevřena byra v CU, J5, KH0, V2, V5, V8, ZD8, ZK1 a ZK2.

Dále žádáme koncesionáře, aby nám po dosažení 70. let tuto skutečnost oznámili (týká se i koncesionářek). Pokud tento údaj nemáme, pokládáme takového radioamatéra za neplatíče se všemi důsledky pro zasílání lístků. Ostatním amatérům doporučujeme zaplatit v ter-

mínu poplatky za QSL službu podle instrukcí vydaných ČRK. Jinak se vystavují riziku, že na jejich značku došlé QSL lístky budou vráceny s poznámkou, že dotyční nepoužívají naši QSL-službu.

Konečně se obrácíme na koncesionáře se žádostí, aby nám oznamovali včas adresy na nově přidělené OL značky a OK se speciálními prefixy. Bez tohoto údaje nelze QSLs doručit, nebo•ČTÚ nám tyto informace neposkytuje. Totéž se týká nových koncesionářů, nebo• pokud se nám tyto nepřihlásí sami, my se o nich nedovíme.

Příště něco o řazení lístků odeslaných QSL-službě.

Vojtěch Krob, OK1DVK, QSL manager,
ckrklub@mbox.vol.cz

4. HST - mistrovství světa v telegrafii

Tak to uteklo jako voda. Připadá mi to nedávno, ale ve skutečnosti od 3. mistrovství světa v telegrafii, které se konalo v Itálii, uběhly dva roky. Letos jsme zamířili výrazně více na východ k našemu dávnému rivalovi z Dunajských pohárů, do Rumunska.

Od 6. do 10. 6. 2001 se mezi sebou utkali v černomořské Constanci 16 států. Pro mistrovství byl vyhrazen hotel Pelicano na Mamaji, těsně u mořského pobřeží. Místním zpestřením byli u všech vchodů do hotelu muži v maskáčích, kteří strážili náš klid po celou dobu pobytu.

Pro nás vše nezačalo nejlépe, dvěma účastníkům nedošlo do Bukurešti zavazadla a jejich neúspěšným sháněním na letišti jsme ztratili dost času, takže jsme nedorazili včas na zahajovací sezení jury.

První den nebyl příliš šťastný ani pro pořadatele. Ráno 7. června se zahajovalo příjmem, ale Murphyho zákony platí vždy a organizátoři proto museli podstoupit boj se vzpurnou technikou; příjem se pak protáhl daleko do plánovaného vysílání. Vysílání a practising, tj. PED a RUFZ, se proto posunuly až do pozdních hodin. Následující den pokračovalo vysílání a practising až do večera. Protože se zpoždění podařilo dohnat, proběhlo již vše v klidu. 9. 6., zatímco hlavní rozhodčí a organizátoři zpracovávali výsledky, závodníci navštívili město Constancu, kde je čekal oběd a procházka městem. Večer za krásného počasí bylo v zahradní restauraci vyhlášení výsledků, předání medailí a diplomů. Tato poslední „disciplína“ - přátelské setkání tolika radioamatérů z velmi

rozičných zemí - mě vždy znovu uchvátí. Po celou dobu, kdy jsem se zabýval telegrafií na republikové úrovni, jsem nemohl s naší výpravou cestovat na mezinárodní závody a nyní, pokud nemám jazykovou bariéru, mohu popovídat s HAMy třeba z Japonska, Koreje (jižní) nebo z Číny. Číňané byli na HST prvně, vypadali ještě trochu zakřiknutí a jejich výsledky byly nevýrazné, ale při jejich píli se můžeme na příštím HST těšit, že nám to „ukážou“.

Na závěrečném zasedání pracovní skupiny 1. Regionu IARU, ve které mám tu čest být, se rozhodovalo o pořá-

dateli 5. HST v roce 2003. Přihlásila se Makedonie a Bělorusko. Po tajném hlasování zvítězilo Bělorusko, Makedonie bude pořadatelem v r. 2005.

Na závěr to nejdůležitější, výsledky. Za naši výpravu se účastnili v kategorii B nadějný junior OK1HYN Hynek Havliš, důstojný nástupce svého otce OK1PFM. V kategorii C (ženy) Zdeňka Vítková OK2BJB, v kategorii D (muži) František Půbal OK1DF a v kategorii F (senioři) Tomáš Mikeska OK2BFN a Vladimír Sládek OK1CW. Bohužel zatím neumíme obsadit kat. A - juniorky - a kat. E - seniorky, což nás silně poškozuje při hodnocení družstev: za tohoto stavu nemáme možnost se zlepšit proti letošnímu 6. místu, protože družstva s lepším umístěním mají obsazeny všechny kategorie. Doufám, že se to do dvou let zlepší. Vedoucím výpravy a členem mezinárodní jury byl Alek Myslík OK1AMY a trenérem Adolf Novák OK1AO. Mimo oficiální výpravu byl naší dobrou vílou OK1XV Pepík, pracovník našeho zastupitelského úřadu v Rumunsku. Úplné výsledky jsou příliš obsáhlé a zájemce odkazují na webovou stránku Českého radioklubu; výsledky budou i na paketu v rubrice HST. Zde je jen stručná tabulka výsledků jednotlivých závodníků naší výpravy:

kategorie	závodník	celkem v kat.	příjem	vysílání	practising
B junioři	Hynek Havliš OK1HYN	6.	6.	7.	6.
C ženy	Zdeňka Vítková OK2BJB	10.	10.	9.	11.
D muži	František Půbal OK1DF	12.	12.	8.	12.
F senioři	Tomáš Mikeska OK2BFN	6.	6.	7.	9.
	Vladimír Sládek OK1CW	8.	11.	2.	12.

V družstvech jsme se umísili na 6. místě, což je zlepšení proti Itálii o jedno místo. Jedinou medailí získal OK1CW za druhé místo v klíčování.

Adolf Novák, OK1AO, ok1ao@volny.cz

Soukromá inzerce

Prodám díly na PA-DL9AH, navinutá tor. trať L1 až L6 za vše 1000 Kč; IRF710/Siliconics/Harris po 36 Kč; elity do zdroje; ker. C 3K3/250V - AC po 5 Kč; C-MPKon. M1/630V po 8 Kč; M1/250V-AC po 8 Kč; Ferrit Siemens R58-B64290-K40-X830 po 200 Kč. Mail: paroun@seznam.cz.

Prodám KV PA 400 W 3x GU50 v úhledné skříni se zdrojem, vakuovým kondenzátorem, přepínačem antén, W/PSV metrem, aj. Dále nabízím polovodičový čítač do 500 MHz + sondu do 1,3 GHz maďarské výroby a malých rozměrů. 040/6435799 nebo ok1dxj@volny.cz.

Prodám transceiver Kenwood TS 450S, automatický anténní tuner pro TS 450, interface RS232, zdroj 22 A, nejraději vše najednou, cena dohodou, TNC MFJ 1278 DSP, Petr Němec, E-MAIL ok2tfn@mybox.cz, mobil 0608/889822.

Koupím čas. AMA r. 93, Radiožurnál (slovenský) r. 93-97 a sborníky KV a QRP techniky. Stanislav Vacek, Sítěkovská 1344, 182 00 Praha 8.

Prodám CW-SSB TRX 80m 5 W zdroj, bug, mike - 2500 Kč, CW TRX 3,5-7-10,1-14 MHz se zdrojem - 1000 Kč, anténní díl Trinec - 500 Kč a robustní šnekovou převodovku s el. motorem s brzdou, vhodnou pro rotátor KV - 1200 Kč. Osobní odběr vítán. L. Oliberius, Kašovice 15, 342 01 Sušice, tel. 0187 594460 ve-čer.

Prodám transceiver ICOM IC-706. Dva roky v provozu, málo používaný. Cena asi 34000 Kč. + český manuál. Tel. 0428/372018.

Prodám anténní tuner fy Harris RF-601 A/C 2-30 MHz, 1 kW, bez ovladače, schéma zapojení, cena dohodou. Mechaniku (dutinu) pro PA 23 cm 150W s YD 1270. Cena 2900 Kč. Tel. 0608 264 054.

Prodám TRCVR FT 747GX - 16000, dále RX309 1-36 MHz, dále TX Trinec a tovární zdroj k R-105. Cena dohodou. OK1KC, tel.: 02/687 53 04.

Prodám diskonovou anténu 120-560 MHz (dvoudílný stožár 3,2 m, podložka pod stožár, kotevní kolíky, kotevní lana, coax. kabel 14 m) cena dohodou. Elektronky do TX 6146 párované, 7270, QE 08/200 jednotná cena 4 500 Kč. Fosforbronz. drát na anténu 2 mm á 4 Kč, 3 mm á 6 Kč, koaxiál á 10 Kč. Anténní izolátory vajíčko 10 Kč, kosti 30 Kč. Transformátor 2000 V / 0,5 A cena dohodou. J. Cípra, U Zel. ptáka 12, 148 00 Praha 4, tel.: 02/7191 2022.

Prodám KV transceiver TS 850S s vestavěným automatickým tunerem, SSB filtry 2,4 a 1,8 kHz, CW filtry 500 Hz (I. mf) a 270 Hz (II. mf) a dávač hlasové výzvy. K zařízení, které je v bezvadném technickém stavu, přidám původní ruční mikrofon a interface IF 232 pro propojení s PC. Cena dohodou. Nabídky prosím na ok1qm@volny.cz nebo telefonicky 0602 516033, 0428 317 462.

ROB, hon na lišku či ARDF

Co se dělo v poslední době v lese s technikou ROB ve zkratce:

Do měsíce června probíhaly Oblastní přebory v ROB ještě podle původních krajů-oblastí. Dnes již je samozřejmostí, že mistrovské soutěže i okresní se konají na (orientačních) mapách IOF, takže orientace pouze podle přijímače pomalu nestačí na lepší umístění v soutěžích všech stupňů. Dle termínovaného kalendáře soutěží pro rok 2001 také již proběhly soutěže národního žebříčku (dále jen NŽ), a to AMOS CUP, Baldovec JM 28-29. 4. 2001. Vítězové 3,5 MHz v jednotlivých kategoriích: M50 Koudelka K. Pardubice, M40 Šimeček J. Slovensko, M20E Baier M. Liberec, M20 Škop M. Plasy, M16 Krčál J. Pardubice, M13 Vlček O. Brno, M10

Pražan M. Pardubice, ženy - D35 Šimečková A. Slovensko, D20 Omová M. Turnov, D16 Krčálová V. Pardubice, D13 Pljučarská I. Cheb, D10 Samková T. Cheb. Pásmo 144 MHz: muži - M50 Bloman A. Praha, M40 Mittelman Slovensko, M20E Váňa P. Liberec, M20 Škop M. Plasy, M16 Brož M. Liberec, M13 Brož J. Liberec M10 Rajtmajer J. Cheb, ženy - D35 Koporová A. Brno, D20 Fučíková H. Brno, D16 Peliová Z. Slovensko, D13 Špetová Ž. Cheb, D10 Samková T. Cheb. Pořadatel soutěže: Orientační sporty Brno.

Druhá soutěž NŽ Rabštejnský šotek - Žihle Plzeň sever 26-27. 5. 2001. Opět vítězové jednotlivých kategorií: Pásmo 3,5 MHz: M50 Bloman A. Praha, M40 Černík Z. Nové město na M., M20E Oma J. Turnov, M20 Macíček M. N. Jičín, M16 Krčál J. Pardubice, M13 Brož J. Liberec, M10 Mysliveček M. Praha, D35 Koporová A. Brno, D20 Omová M. Turnov, D16 Krčálová V. Pardubice, D13 Červinková K. Liberec, D10 Samková T. Cheb. Pásmo 144 MHz: M50 Winter L. Praha, M40 Černík Z. N. Město na M., M20E Váňa

P. Liberec, M20 Kysela V. Liberec, M16 Krčál J. Pardubice, M13 Vlček O. Brno, M10 Mysliveček M. Praha, D35 Šrůtová M. Praha, D20 Omová M. Turnov, D16 Krčálová V. Pardubice, D13 Červinková K. Liberec, D10 Samková T. Cheb. Pořadatel soutěže: Radioelektronika Cheb.

Výběr našich nejmladších se zúčastnil mistrovství Evropy žáků. Po loňské premiéře v České republice - Kroměříži se toto druhé mistrovství uskutečnilo v Polsku ve dnech 2-6. 7. 2001.

Blíží se Mistrovství Evropy ve Francii a ve dnech 24-26. 8. 2001 bude v Šumperku probíhat nominační soustředění reprezentace a veteránských kategorií k uzavření nominace trenérskou radou. Šéftrenér reprezentace Pavel Valenta a realizační tým nebudou mít lehkou úlohu s nominovanými závodníky obhájit získané pozice na mezinárodním poli z let minulých. Termín konání ME FRANCIE je 4-9. 9. 2001. Takže držme palce.

Karel Javorka, OK2WMM, javorka@quick.cz

Zprávičky

DX Atlas 1.0

Zajímavý SW pro radioamatéry - elektronický atlas světa - je k dispozici na webovské adrese: <http://www.dxatlas.com>.

Detailní mapa obsahuje podrobné prefixy, hranice CQ a ITU zón, umožňuje pravouhloú a azimutální projekci se změnou výchozího bodu, až dvacetinásobné zvětšení měřítka, ukazuje směřování antény a vzdálenost, čas východu a západu Slunce, hranici soumrakové zóny apod. Databáze prefixů obsahuje nové a staré prefixy zemí včetně speciálních prefixů a další přidružené informace. Součástí DX Atlasu je i databáze měst a ostrovů, propojená s mapou, zahrnující opět detailní údaje. Jedná se o pasivní mapu, uživatelé nejsou pro vlastní doplňky a změny přístupné používané databáze; není rovněž možné si označit např. potvrzené země apod.

DX Atlas 1.0 pochází z dílny VE3NEA (Afreed Software, Inc.), pracuje s Win95/Win98/WinNT/WinME/Win2000 a k jeho používání se doporučuje počítač s procesorem P166, RAM 32 MB, video 640x480, 256 barev, i když jej lze použít i na pomalejších počítačích (vyzkoušeno na P 75 MHz, 32 MB). Shareware a trial verzi s dobou použitelnosti 30 dnů si můžete volně stáhnout. Po registraci (poplatek 30 USD) získáte klíč pro další používání atlasu a automatický upgrade verzi 1.XX. Zkomprimovaný SW ve formě souboru .zip má velikost něco přes 1 MB. Program lze rychle a bez potíží nainstalovat i odinstalovat.

podle zprávy na internetu
připravil Jiří Škacha, OK1DMU, skachaj@centrum.cz

Elektronické QSL lístky neplatí pro DXCC

Elektronické QSL lístky (e-QSL) jsou nabízeny provozovateli několika soukromých serverů. Jejich výměna je zprostředkována přes internet a následně je možné je vytisknout.

ARRL se nyní vyjádřilo, že QSL lístky generované tímto způsobem nejsou zatím platné pro DXCC. Na řešení tohoto problému se pracuje a v budoucnu (do konce roku 2002) by mohlo být zajištěno serverem, provozovaným ARRL (projekt Logbook of the World).

Falk Weinhold, DK7YY (CQ DL 7/2001)

Setkání Šumperk 2001

Tradiční setkání radioamatérů se uskutečnilo v sobotu 17. listopadu 2001 v 9.00 hod v areálu PARS HOLDING Šumperk. Podrobnosti naleznete v příštím čísle Radioamatéra a v síti PR.

Za šumperské radioamatéry OK2JU

Silent Key

OK1SM

Pavel Pecher, OK1SM, zemřel 2. srpna 2001 ve věku 58 let. Byl aktivním amatérem a dobrým kamarádem, na kterého budeme vzpomínat.

Jiří Škacha, OK1DMU

Rozšířenost SW pro vedení deníků

#	Software	WebPage	Hlasů	%	Podíl světadílů v %					
					EU	NA	SA	AS	AF	OC
1	DX4WIN	www.dx4win.com	452	18	37	52	2	4	1	1
2	LOGGER	www.qsl.net/kc4elo/logger.htm	304	12	50	35	5	7	0	1
3	CT	www.k1ea.com	223	8	48	36	8	4	1	1
4	DXBASE	www.dxbase.com	202	8	30	63	0	2	0	1
5	WRITELOG	www.writelog.com	201	8	23	68	0	1	1	2
6	AALOG	www.dxsoft.com/miaalog.htm	187	7	72	4	1	19	1	0
7	EQF	www.eqf-software.com	180	7	33	53	5	5	1	1
8	TRLOG	www.qth.com/tr/	178	7	40	48	2	8	0	0
9	LOGIC	hosenose.com	128	5	24	65	5	3	0	1
10	SUPER DUPER	www.ei5di.com	122	4	87	6	0	2	0	2
11	EASYLOG	www.easylog.com	84	3	94	2	0	2	0	1
12	LOGPLUS	www.logplus.com	80	3	48	31	2	8	0	8
13	SWISSLOG	www.swisslog.net	79	3	87	2	2	0	7	0
14	SHACKLOG	www.shacklog.co.uk	72	2	97	1	0	1	0	0
15	LUXLOG	www.qsl.net/lx1no/log_win.html	70	2	68	24	1	4	0	1
16	LOGVRR	www.qsl.net/in3vrr/	62	2	100	0	0	0	0	0
17	TURBOLOG	www.turbolog.de	59	2	93	0	1	3	1	0
18	LOGWINDOWS	www.cssincorp.com/logwindows/	48	1	20	72	4	2	0	0
19	PROLOG98	www.prolog2k.com	46	1	10	89	0	0	0	0
20	XMLOG	www.xmlog.com	38	1	42	42	13	0	0	2
21	WJ2O	www.dfarns.com/wj2o/mlog/mlog.html	37	1	32	51	5	8	0	2
21	VQLOG	www.qsl.net/ea6vq	37	1	67	10	13	0	5	2
23	HYPERLOG	www.doctordx.com	35	1	37	45	8	5	0	2
24	WF1B	www.wf1b.com	33	1	45	42	3	9	0	0
25	BV	www.qsl.net/df3cb/bv.html	32	1	71	18	3	3	0	3
25	ACCESS/EXCEL	-	32	1	65	18	12	3	0	0
27	NA	datom.contesting.com	30	1	10	90	0	0	0	0
27	WINLOG32	www.winlog.co.uk	30	1	76	10	3	0	6	0
29	JUST PAPER	-	28	1	53	42	0	3	0	0
30	DXLOG	www.whisperingwoods.com/radio.html	27	1	44	37	3	14	0	0

Tabulka vznikla na základě internetového hlasování - odpovídalo se na otázku "jaký SW pro vedení deníku používáš" (tedy nikoli jaký SW je nejlepší). Zúčastnilo se ho 2506 účastníků. V tabulce jsou uvedeny jen programy, které se umístily na prvních 30 místech.

Logbook of the World

Vzápětí po schválení projektu „Logbook of the World“ (LOTW) vedením ARRL rychle pokračuje vývoj software pro podporu elektronické verifikace. Podle vyjádření Wayneho Millse, N7NG, manažera projektu LOTW, ARRL věří, že softwarové moduly LOTW budou brzy dostupné pro distributory pro začleňování do jejich deníkových programů. Tyto moduly jsou vyvíjeny jako součást projektu Trusted QSL, vedeného Darrylem Wagonerem, WA1GON (více informací o tomto projektu je na stránkách sourceforge.net/projects/trustedqsl). Byly navázány kontakty s cca 15 vývojáři populárních deníkových programů a hledají se i další programy pro předávání dat do ARRL.

Srdcem koncepce LOTW je ohromný zásobník deníkových dat, poskytovaných operátory - od jednotlivých DXmanů a závodníků až po velké DX expedice - a udržovaný ARRL. Systém by měl být přínosem pro „big guns“ i pro běžné operátory tím, že umožní rychlé ověřování QSO pro diplomy vydávané ARRL a snad i pro diplomy jiných organizací.

Jakmile bude systém dostupný - předpokládá se, že k tomu dojde někdy v půli příštího roku - bude přijímat autentizovaná data přímo z počítačových deníků přes Internet. Pro ověřování pravosti bude využíván snadno aplikovatelný digitální podpis. Systém umožní přístup uživatele do databáze LOTW s potvrzenými daty, takže jakýkoli operátor bude moci získat přehled, jaká kritéria (např. potvrzené nové země DXCC, státy nebo čtverce) splňuje. Bude také publikován seznam předložených logů a operátoři budou mít přístup do databáze LOTW, pokud zašlou svá vlastní deníková data.

Šéfem vývoje SW je manažer elektronických publikací ARRL Jon Bloom, KE3Z, spolu s vývojářem webovských aplikací Markem Simcikem, WA1VVB. Poradci projektu jsou Darryl Wagoner, WA1GON, Dick Green, WC1M a Ted Demopoulos, KR1G, asistuje rovněž člen vedení ARRL a známý závodník a DXman Dave Patton, NT1N, který zajišťoval původní studii projektu elektronických QSL lístků. Předpokládá se, že datum inaugurace LOTW bude možno oznámit - podle postupu softwarové přípravy - během několika měsíců.

Podle 425 DX News, <http://www/425dxn.org>, přeložil Jiří Škacha, OK1DMU, skachaj@centrum.cz

Základy provozu na VKV pro začínající operátory

V dnešní části si podrobněji popíšeme provoz ve druhé polovině pásma 144 MHz. Kmitočtový plán tohoto úseku je shodný s doporučením IARU pro oblast 1 a jako takový je pojat do vyhlášky č. 201/2000 Sb., o technických a provozních podmínkách amatérské radiokomunikační služby.

Rozvržení druhé, horní poloviny dvoumetrového pásma je následující:

144,994 - 145,1935 MHz vstup NBFM převaděčů, kanálová rozteč 12,5 kHz, rozsah 145,000 - 145,1875 MHz
 145,194 - 145,5935 NBFM simplex, kanálová rozteč 12,5 kHz, rozsah 145,200 - 145,5875 MHz
 145,200 SAREX
 145,300 RTTY místní
 145,500 mobilní volací kmitočet
 145,600 - 145,7935 výstup NBFM převaděčů, kanálová rozteč 12,5 kHz, rozsah 145,600 - 145,7875 MHz
 145,800 - 146,000 amatérská družicová služba
 145,800 SAREX

Direktní provoz FM - simplexní provoz

V rozsahu kmitočtového segmentu 145,000 až 145,800 MHz najdete mimo kmitočtů pro FM převaděče také kmitočty (kanály) pro přímou (direct) komunikaci, možnou podle okamžitých podmínek šíření elektromagnetických vln a vzájemné polohy (QTH) komunikujících stanic (například různé místní - lokální kroužky stanic z jednoho města a okolí, stanic se shodnými zájmy apod.). Pro začínajícího radioamatéra je to vhodné prostředí k seznámení s radioamatéry v okolí, navázání kontaktu do místního radioklubu a poznávání ustálených procedur vedení radiové korespondence, někdy ale bohužel i špatných operátorských návyků. Používá se úzkopásmová modulace FM (NBFM - Narrow Band Frequency Modulation). K tomuto provozu se převážně používají zařízení, které jiný druh modulace neumožňují - malé mobilní stanice typu Hand-Held (do ruky), mobilní zařízení např. do auta, různé rekonstrukce vyřazených profesionálních stanic, které jsou pouze pro provoz FM. Spojení se navazují simplexním provozem (komunikace probíhá na jednom kmitočtu, vždy jedna stanice vysílá a ostatní poslouchají), i když nic nebrání použití provozu duplexního.

V segmentu simplexních kanálů se rovněž odbývá mobilní provoz, tj. vedení korespondence za pohybu. Kmitočet 145,500 MHz je v kmitočtovém plánu IARU doporučen jako tzv. mobilní volací kmitočet - zde voláte při mobilním provozu výzvu. Po navázání spojení se z tohoto kmitočtu odladíte na jiný volný kanál, aby uvolněný kmitočet byl k dispozici pro volání výzvy pro případné další zájemce. Tento postup by se měl dodržovat jako provozní pravidlo.

Simplexních kmitočtů se rovněž využívá při závodech a soutěžích. Podmínky závodů obvykle umožňují používat modulaci FM, proto při takových příležitostech tyto kmitočty nepřehlížejte. Nejznámějšími soutěžemi jsou „Provozní VKV aktiv“ (celoroční soutěž, pravidelně třetí neděle každého měsíce od 8 do 11 UTC) a „FM contest“ (celoročně, druhou sobotu každého měsíce od 9 do 11 UTC). Pro začínajícího operátora skýtají tyto závody dostatek prostoru k poznávání závodního provozu. O víkendech je v těchto kanálech vždy zvýšená aktivita a lze navazovat spojení do jiných soutěží, např. pro diplom „Kopce a hory ČR“ a jiné.

Povšimněte si také kmitočtů 145,200 a 145,800 MHz, které jsou vyhrazeny pro experimenty SAREX

(Satellite Amateur Radio Experiment). Jedná se o experimentální program přímé komunikace mezi studenty škol a astronauty na oběžné dráze. Zatím se nejvíce využívá na americkém kontinentu.

Kmitočet 145,300 MHz je určen pro lokální digitální komunikaci. Je možné jej využít i pro lokální direkt provoz PR.

Pro direktní práci s modulací F3 (FM) jsou v pásmu 2 metrů určeny tyto kanály:

V17 145,2125 MHz	V33 145,4125 MHz
V18 145,225	V34 145,425
V19 145,2375	V35 145,4375
V20 145,250	V36 145,450
V21 145,2625	V37 145,4625
V22 145,275	V38 145,475
V23 145,2875	V39 145,4875
V24 145,300	V40 145,500
V25 145,3125	V41 145,5125
V26 145,325	V42 145,525
V27 145,3375	V43 145,5375
V28 145,350	V44 145,550
V29 145,3625	V45 145,5625
V30 145,375	V46 145,575
V31 145,3875	V47 145,5875
V32 145,400	

Označování jednotlivých NBFM kanálů je v souladu s doporučením přílohy 2 konference IARU Tel Aviv, 1996.

Oproti fonickému provozu amplitudovou modulací (AM) má provoz FM řadu výhod, i když při dálkových spojení se mohou vyskytnout jisté potíže v důsledku zkreslení signálu při průchodu prostředím. O širší používání úzkopásmové frekvenční modulace amatéry se však přičinil až rozvoj převaděčového a mobilního provozu. Používá se vertikální polarizace antén.

CTCSS - selektivní volba

Hustota provozu na pásmech VKV/FM stále roste a přitom počet kanálů je omezen. Řešením by bylo využití jednoho kanálu více stanicemi, sítěmi; potíž je ale v tom, že se účastníci na jednom kanálu navzájem slyší, i když spolu nekomunikují. Problém oddělení provozu jednotlivých sítí využívajících současně jeden kmitočet částečně vyřešila tzv. selektivní volba s trvalým tónovým kódem - CTCSS (Continuous Tone Code Squelch System). V čem spočívá? Při použití CTCSS je do modulace přidáván sinusový signál o přesně definovaném kmitočtu. Přijímací stanice musí být vybavena dekodérem tohoto signálu. Dekodér analyzuje přítomnost předem nastaveného signálu. Podle výsledku této analýzy je ovládn NF zesilovač radiostanice jako u běžného umlčovače šumu. Jinými slovy, pokud je aktivován dekodér CTCSS, propustí radiostanice pouze ty signály, které obsahují trvale namodulovaný kmitočet shodný s kmitočtem nastaveným v dekodéru. Nemá-li protistanice vybavena dekodérem CTCSS nebo tento není aktivován (zapnut), slyší běžný provoz jako obvykle, bez omezení.

Do modulace vysílá se přidává sinusový signál (tón) o dohodnutém kmitočtu pro jednotlivou uživatelskou síť. Pro radioamatérské potřeby se používají kmi-

točty v rozmezí 67 až 254 Hz, tento segment obsahuje 50 jednotlivých kmitočtů. Kmitočty jsou zvoleny pod dolní hranici komunikačního spektra a nejsou slyšitelné, vlastní komunikaci neruší. Tolerance jejich nastavení je ±0,5 Hz, zdvih pro 25 kHz kanál je 0,4 až 0,8 KHz.

Tabulka doporučených kmitočtů CTCSS

kanál	kmitočet Hz	kanál	kmitočet Hz
1	67,0	26	156,7
2	69,4	27	159,8
3	71,9	28	162,2
4	74,4	29	165,5
5	77,0	30	167,9
6	79,7	31	171,3
7	82,5	32	173,8
8	85,4	33	177,8
9	88,5	34	179,9
10	91,5	35	183,5
11	94,8	36	186,2
12	97,4	37	189,9
13	100,0	38	192,8
14	103,5	39	196,6
15	107,2	40	199,5
16	110,9	41	203,5
17	114,8	42	206,5
18	118,8	43	210,7
19	123,0	44	218,1
20	127,3	45	225,7
21	131,8	46	229,1
22	136,5	47	233,6
23	141,3	48	241,8
24	146,2	49	250,3
25	151,4	50	254,1

VKV převaděčový provoz

Převaděče jsou vybudovány radioamatéry pro radioamatéry. Ve VKV provozu znamenají kvalitativní a kvantitativní skok. Jsou provozovány řadu let a mají své místo v radioamatérském prostředí. Začínající amatéři často naváží svoje první spojení právě na převaděči. Tato praxe je běžná nejen u nás.

Občas je možno se setkat s určitou averzí nebo odsuzováním převaděčových operátorů. Je pravda, že na převaděčích se setkáváme s řadou nedostatků v provozní kázi, s nevhodným chováním, chybným vedením provozu, někdy i zneužíváním převaděčů v osobní prospěch. Na druhé straně hamspirit nám velí být vůči sobě ohleduplnými a taktními. Vyjadřovat se nevhodně o někom, kdo dává přednost práci přes převaděče, nedává dobré vysvědčení o autoru poznámky. Každý má právo si vybrat z palety možností provozu ten, který mu vyhovuje, na který má síly a možnosti. Musíme tolerovat a chápat, že tak jako jeden má radost z QSO se zemí v Pacifiku, jiný má stejnou nebo i větší radost z QSO skutečněného přes převaděč do sousedního okresu.

Převaděče pracují druhem provozu F3 (zkratka FM nebo NBFM). Umísťují se na vhodných kopcích a umožňují překonat překážky v šíření VKV. K provozu stačí malé výkony (řádově W a méně). Převaděče značně pomohly k rozvoji mobilního provozu. V naší republice je vybudovaná základní síť převaděčů v pásmu 144 MHz, k dalšímu rozšiřování sítě se využívá pásmo 430 MHz. Zvláštní převaděče pro digitální druhy provozu se nazývají nody.

Konstruktivně je převaděč (repeater) systémem přijímače a vysíláče, které jsou naladěny na stanovené kmi-

točty (kanály) v souladu s doporučením IARU pro NBFM převaděče. Odstup kmitočtů přijímače a vysílače převaděče pro pásmo 144 MHz je 600 kHz, doporučený rozestup kanálů je 12,5 kHz. Výkon vysílače převaděče je 15 W pro základní síť 10 W pro doplňkové a 2 W pro místní převaděče. Polarizace antén je vertikální. Přijímač převaděče je trvale v provozu, při zachycení signálu modulovaného tónem 1750 Hz se (vyjma převaděčů vybavených CTCSS, které „startují“ hned) zapne jeho vysílač a převaděč se představí svou volací značkou. Dále je převaděč zaklíčován nosnou vlnou korespondujících stanic. Je-li převaděč několik desítek sekund bez signálu, ovládací jednotka vypne vysílací část. Při využití CTCSS se převaděč aktivuje tónem CTCSS, není nutné „pískat na převaděč“.

V souvislosti se zaváděním CTCSS na převaděče dochází ve vybavení jejich přijímačů ke kvalitativní změně - zlepšení relativní citlivosti. Při použití běžného SQL (squellch = umlčovač, v tomto případě se jedná o umlčovač šumu) je tento nastaven na úroveň maximálního rušení vyskytujícího se v místě převaděče. Nastavením prahové citlivosti (úrovně) SQL se ovlivňuje relativní citlivost přijímače. Nastaví se vyšší úroveň, aby přijímačem neprocházelo rušení. Paralelní připojení digitálního SQL (prakticky se jedná o dekodér CTCSS) k analogovému SQL způsobí, že přes převaděč projdou signály obsahující souhlasnou informaci CTCSS, tón je dekodován a signál je vpuštěn k dalšímu zpracování, i když je úroveň vstupního signálu menší než prahová citlivost analogového SQL. Je tedy zřejmé, že pomocí CTCSS lze využít maximum skutečné vstupní citlivosti přijímače převaděče se všemi výhodami pro uživatele.

V době psaní tohoto článku byl aktivován zkušební provoz CTCSS u převaděčů OKON, OKOAB, OKOC a OKOH. Jedná se o velmi jednoduchou a přítomnou účinnou metodu, která bude jistě rozšířena na další převaděče. Tuto skutečnost je vhodné brát v úvahu při rozhodování o koupi nového zařízení, aby bylo v optimálním případě vybaveno kodérem a dekodérem tónu CTCSS.

Zásady převaděčového provozu

Provoz přes převaděče má svá pravidla, která je nutné dodržovat:

1. Převaděče na území ČR jsou součástí systému nouzového volání a jako takové musí být vždy připraveny jej zprostředkovat. Proto je nutné dodržovat provozní kázeň a amatérskou spolupráci.
2. Převaděče nejsou určeny k DX provozu na VKV; každý převaděč je určen k signálovému pokrytí určité oblasti, ale zato v plné míře.
3. Relace zkrátě na nezbytnou dobu, obzvlášť v době silného provozu a na exponovaných převaděčích.
4. Pro místní provoz používejte zásadně simplexních kanálů a místních převaděčů. Zbytečně převaděč neaktivujte.
5. Po aktivaci převaděče dejte ihned svoji značku.
6. Vlastní relaci začněte až po odeznění akustického návěští (pípu) převaděče. Před tímto návěštěm vstupují pouze stanice s nouzovým voláním a nové stanice.
7. Vstup mezi dvě korespondující stanice se provede slovem BREAK (čti brejk) a vlastní značkou. Při nouzovém volání použij slovo BREAK 3x a svoji značku.
8. Stanicím s nouzovým voláním nebo novým stanicím udělte bezprostředně slovo.

9. Nepoužívejte vlastní píp (koncové K na konci relace), kterým jsou některá zařízení vybavena apod.

10. Kvalita signálu se hodnotí jediným údajem Q1-Q5. Shoduje se s hodnotovou stupnicí číselní systémy RST:

- Q1 - zcela nečitelné
- Q2 - občas čitelné
- Q3 - obtížně čitelné
- Q4 - čitelné
- Q5 - dokonale čitelné

Radioamatérská zařízení používaná k převaděčovému provozu nejsou obvykle plynule laditelná. Naladí se na požadovaný kanál přepínačem volby kanálu nebo zadáním kmitočtu klávesnicí apod. Volbou druhu provozu se též nastaví potřebný kmitočtový odskok. Obsluha takového zařízení je velmi jednoduchá, zaručuje správné naladění na kmitočty převaděče a tím i možnost snadného navázání spojení. Pro spojení přes převaděč není nutný velký výkon a složité anténní systémy - stačí několik wattů a vertikální anténa.

Používání dvou různých kmitočtů pro vysílání a příjem se označuje „duplexní provoz“.

Kmitočtový plán pro NBFM převaděče v pásmu 2 m

Vstupní -IN- kmitočty převaděče (kmitočty na kterém budete volat):

V00	145,000 MHz	V08	145,100 MHz
V01	145,0125	V09	145,1125
V02	145,025	V10	145,125
V03	145,0375	V11	145,1375
V04	145,050	V12	145,150
V05	145,0625	V13	145,1625
V06	145,075	V14	145,175
V07	145,0875	V15	145,1875
		V16	145,200

Výstupní -OUT- kmitočty převaděče, tedy kmitočty, kde budete signál z převaděče poslouchat, mají označení kanálů RV48 až RV64 a jsou vždy o 600 kHz vyšší, než odpovídající kmitočty, na které je naladěn přijímač převaděče. Označení jednotlivých NBFM kanálů je v souladu s doporučením přílohy 2 konference IARU Tel Aviv, 1996.

Vedení provozu přes VKV převaděče

Provoz přes převaděče bývá velmi čilý, nicméně se často stává, že převaděč je obsazen korespondujícími stanicemi neúměrně dlouho. Je žádoucí dělat krátké relace, protože spojení mohou potřebovat uskutečnit i další zájemci. Představíte se krátce vlastní značkou a hovořte raději pomalu a zřetelně. Např. „Zde je OK2JA přes převaděč OKOD“. Není třeba opakovat. Když vás nikdo nevolá, zkuste jednou zopakovat, ale dál to asi nemá smysl - buď vás nikdo neslyší, nebo nemá zájem s vámi navázat spojení. Výzva přes převaděč se volá jen výjimečně, například chcete-li pracovat se stanicí z určitého města apod. Dodržujte také další zásadu: po navázání spojení, pokud je to technicky možné, se odlaďte na direktní kanál. Uvolníte tak převaděč dalším zájemcům.

Za spojení přes převaděč (via repeater, vyslov ripítr) není zvykem zasílat QSL listky. Tato spojení se nezapočítávají do různých soutěží a diplomů. Přes převaděče se nevedou žádné závody.

Převaděč je možné vybavit dalšími funkcemi, jako např. informacemi o aktuálním počasí v okolí převaděče, pokud se odpovídající hodnoty měří, hlasovou schrán-

kou a pod. Ovládání vyžaduje zavedení tónové volby s vloženým kódem.

Důležitou funkcí, kterou může zajišťovat síť převaděčů, je možnost použití pro tísňové volání. I tuto alternativu je nutné mít neustále na zřeteli a brát na ni ohled při vlastním provozu.

Jak postupovat při nutnosti použití převaděče v tísňovém volání?

Vedením normálního provozu musíte umožňovat vstup stanic, která potřebuje převaděč. Dodržujte zásadu, že začnete vysílat až po odeznění pípnutí převaděče. Tato krátká pauza umožní, aby zavolala stanice, která je v nouzi. Někdy i v průběhu spojení, když je povídání dlouhé, se vědomě přeruší tok informací otázkou, zda někdo potřebuje převaděč. Nepřiměřeně dlouhým relacím se některé převaděče brání, jak umí - jsou třeba vybaveny časovačem, který po nastavené době převaděč vypne a ukončí spojení. Upovídaní operátora tak nemohou vést sáhodlouhé monology a znemožňovat jiným stanicím ve vysílání.

Při spojení přes převaděč se nepředává report ve formě, která je obvyklá v jiných druzích radioamatérského spojení. Důvod je prostý. Při spojení posloucháte převaděč a jeho signál. Hodnotíte kvalitu signálu údajem Q. Tvrzení „seš u mne rádijo 5, santjago 9“ do radioamatérského převaděčového provozu (a nejen tam) nepatří, stejně jako pokus o překonání rekordu v hodů mikrofonem na protistanici výroky „Majk do tebe“ nebo „Majk na tebe“.

V případě potřeby vstupu do provozu na převaděči při odvrácení bezprostředního hrozícího nebezpečí (ohrožení zdraví či majetku) vstupující stanice použije třikrát slovo BREAK (brejk) a svoji značku. Ozvou-li se taková volání na převaděči, je nutné okamžitě běžný provoz přerušit a být nápomocen stanicí v tísni. Stanice stručně oznámí charakter a místo události a požádá o spolupráci radioamatéry, kteří mohou rychlým způsobem přivolat pomoc. Operátor, mající možnosti pomoci, údaje po přijetí předá. Potvrdí, komu a kdy zprávu předal a s jakým výsledkem. Převaděč je nadále třeba udržovat v činnosti pro tuto potřebu, pro případné předávání dalších důležitých informací. Po příjezdu pomoci je dobré spojit se s velitelem zásahu, oznámit mu skutečnost přivolání pomoci prostřednictvím radioamatérské stanice a nabídnout další spolupráci. Do této doby musí zůstat převaděč plně k dispozici záchranné akci. Není-li pak dále třeba udržovat spojení přes převaděč, oznámí se tato skutečnost a tísňový provoz se ukončí. Je samozřejmou slušností všem, kteří vám pomohli, alespoň poděkovat. Do staničního deníku doporučuji popsat podrobněji časový sled události, průběh předávání informací, zúčastněné stanice atd. Může to posloužit při objasňování události a dalším šetření.

Síť převaděčů je provozována radioamatéry pro jejich zábavu a potěšení. Nezapomínejte, že provoz převaděčů má jisté finanční náklady, které provozovatelé musí uhradit. Nájem, elektrická energie, obnova nebo opravy zařízení představují nezanedbatelné výdaje. Na provoz sítě FM převaděčů, kterou mohou využívat všichni amatéři, přispívá sice ČRK ze svého rozpočtu, je ale také na každém uživateli, aby podle svých možností alespoň jednou ročně do rozpočtu provozovatele přispěl rovněž.

Radek Zouhar, OK2ON, ok2on@volny.cz

Konvertor z volného textu do ADIF

ADIF (Amateur radio Data Interchange Format) je populární formát pro předávání radioamatérských deníků. Existuje celá řada deníkových programů, které umí formát ADIF exportovat. Pro zaslání deníků z některých závodů nebo pro účely výměny elektronických QSL se tento formát stále častěji používá. Naneštěstí je většina deníkových programů napsána pro DOS nebo Windows, takže uživatelé Linuxu mají smůlu (přesněji: mají to, co si pro Linux sami napsali).

Moje potřeba spočívá v občasné vygenerování souboru ADIF alespoň pro elektronickou QSL službu. Čemuž při mém obvyklém objemu několik desítek, maximálně stovek QSO (za rok) vyhoví jednoduchý konvertor. Napsal jsem si proto prostý konvertor, který převede jakýkoliv textový soubor, alespoň trochu připomínající deník radioamatérské stanice, do formátu ADIF.

Konvertor jsem nazval DumbLog. (Původně SmartLog, ale pak jsem zjistil, že programů s tímto jménem je několik desítek - a nejméně jedna firma.) Najdete jej na adrese <http://www.qsl.net/ok1fou/smartlog.txt>. Program je napsán v jazyce Perl pro verzi 5.5, takže jej lze spustit prakticky na libovolném systému. Se starší verzí Perlu jsem ho nezkoušel, ale v programu není žádná fráze, která by neměla fungovat na libovolné verzi 5.x.

DumbLog je k dispozici pod licencí GPL, jejíž text naleznete na URL <http://www.gnu.cz/gplcz.html>. Podle této licence lze, zjednodušeně řečeno, program libovolně užívat, šířit a dále upravovat pod podmínkou, že zachováte copyright původního autora a že ke každé šířené kopii programu dáte k dispozici jeho plný zdrojový text. Celé znění podmínek užití a šíření najdete v textu GPL, na výše uvedeném odkazu.

Pro Windows, Mac a asi 35 dalších operačních systémů lze Perl pořídit zdarma; podívejte se na <http://www.perl.com/>, případně <http://www.cpan.org/>. Nejpropracovanějším Perlem pro Windows je Active Perl, <http://www.activeperl.com/>, od kanadské firmy ActiveState.

Formát vstupního souboru

Vstupní soubor, který je převáděn do ADIF, musí mít první řádek v této podobě:
#TEXTLOG 1.0

To je pojistka proti tomu, aby se program náhodou nepokoušel převádět jiný druh souboru. Na dalších řádcích už je vlastní deník.

Formát polí s údaji o spojení

Jednotlivé druhy údajů o spojení jsou rozlišeny formátem, takže není třeba zachovávat jejich přesné pořadí. Konvertor je rozliší podle toho jak „vypadají“ (k rozlišení jsou použity tzv. regulární výrazy).

Následující tabulka ukazuje, jak se jednotlivé údaje liší. Znak # ve formátu představuje číslici, znak x představuje libovolný znak kromě mezery. Ostatní znaky představují samy sebe.

Formát údaje	význam	pozn., příklad
####-##-##	datum spojení	RRRR-MM-DD
##m, ##cm	BAND	160m, 2m, 23cm
(xxx)	MODE	(cw), (ssb), (pac)
####	čas začátku spojení UTC	
<###	RS(T) přijaté	
>###	RS(T) odeslané	
>###-xxx	odeslané RS(T) a soutěžní kód	
<###-xxx	přijaté RS(T) a soutěžní kód	
ostatní	CALL	

Počet použitých číslic ve většině polí je libovolný (alespoň jedna) kromě polí datum a čas, kde program podle přesného počtu číslic rozlišuje druh pole. Pokud se v soutěžním kódu vyskytne mezera (např. VHF/UHF závody), je nutné oddělit jednotlivé části kódu pomlčkami (místo mezer).

Další údaje definované v ADIF

Kromě uvedených polí lze zadat libovolný další prvek definovaný ve formátu ADIF, např. QTH, zemi DXCC, zónu. Takový parametr se zadává ve tvaru název=hodnota. Musí začínat na začátku řádku a hodnotou přiřazenou parametru název je vše za znaménkem = až do konce řádku (nebo ke znaku #).

Poznámky

Pokud jste si z nějakého záhadného důvodu vedli deník v takovémto textovém souboru, můžete si kromě dat

definovaných v ADIF připsat ke každému spojení další poznámky. Konvertor totiž ignoruje jakýkoliv obsah řádku, který následuje po znaku # (křížek). Já jsem si takto ve svém deníčku zapisoval jméno operátora a QTH protistanice.

Způsob zpracování

Konvertor průběžně načítá všechny druhy údajů uvedené výše (kromě poznámek). Většinu z nich si pamatuje, takže pokud se opakují, není potřeba je ke každému spojení znovu psát. Soubor čtyř parametrů se však u každého spojení liší: CALL (značka protistanice), čas spojení, odeslaný report a přijatý report. Po načtení každého jednotlivého řádku SmartLog zkontroluje, zda má k dispozici CALL, TIME a RST SENT. Pokud ano, vypíše celé spojení ve formátu ADIF do výstupního souboru. Potom vynuluje zmíněné tři parametry plus přijatý report a pokračuje dalším řádkem.

Příklad vstupního souboru

Vstupní soubor může vypadat třeba takto:

```
#TEXTLOG 1.0
qth=Praha
grid=J070EC
ituz=28 # zóna ITU
cqz=15 # zóna CQ
dxcc=503 # země DXCC: Czech Republic
2001-05-31 40m (cw)
2051 ja0bco >559 <559
2102 (ssb) dl0dx >58 <57 # Karl
20m # vsimnete si, že pasmo a mod udavame
jen při změně
2115 w4ksn >59 <59
```

Odkazy

Definice formátu ADIF:

<http://www.hosenose.com/adif/adif.html>
Elektronická QSL (i ve formátu ADIF):
<http://www.eQSL.cc/>, <http://www.qrz.com/>
Vše o Perlu: <http://www.perl.com/>,
<http://www.cpan.org/>, <http://www.perl.org/>,
<http://www.perlmonks.org/>
GPL: <http://www.gnu.cz/gpl.html>,
<http://www.gnu.cz/gplcz.html>

Jindra Vavruška, OK1FOU, ok1fou@centrum.cz

Třetí cesta, která (údajně) neexistuje

... Není pochyb o tom, že manichejský svět, svět protikladů (nutící vás rozhodnout se, eventuálně se podrobit) by se dostal do pěkných nesnází, kdyby na něm žilo více takových, jako byl Franta Vokurka z rakouské Kamenice. Utrpení mladého Franty - nebo na úvod bude chvíli řeč právě o něm - vyvrcholilo v okamžiku, kdy František, jako třináctiletý gymnasta, stanul v městském parku před rozlehlým květinovým záhonem, zíraje na malou cedulku s nápisem: *Vstup na trávník zakázán. Poškození se trestá.* Vyvolalo to v něm starý problém jeho posledních let, nebo jak se zdálo, zase mu někdo dával jenom dvě možnosti

a obě byly nepřijatelné: Buď se ujistí, že je svobodný, nepodlehne útlaku vrchnosti a podupe jí záhon, tím ale riskuje, že bude dopaden; nebo to neudělá. Ale už při pouhé myšlence, že by měl poslechnout takovou chatrnou ceduli, v něm vzkypěla krev nad zbabělým podřízením se. Dlouho tam tak stál, nerozhodný, bezradný, až mu náhle přišlo na rozum něco úplně jiného (možná proto, že ho do té doby nikdy nenapadlo prohlédnout si květiny): *Ty kytky jsou ale nádherné!*

Zdá se vám tato historka, milí čtenáři, banální? Mohu vám k tomu říci pouze tolik, že pro mladého Vokurku banální nebyla. Toto prozření se přes něj přelilo jako vlna mohutného příboje, která člověka zvedne do výše a nese ho jako peříčko. Najednou si uvědomil, že jeho dosavadní pohled na svět může být jiný. *Já chci, aby záhon byl takový, jaký je; to já chci tuto krásu; já jsem pro sebe zákonodárce a autorita,*

opakoval si znovu a znovu. Zákaz na ceduli pro něj v tu chvíli ztratil význam; manichejská léčka protikladů (podřízení se nebo vzpoura) byla tatam. Samozřejmě, že jeho povznesená nálada neměla dlouhého trvání, ale podstatné je, že se něco změnilo, cítil, že v sobě má cosi jako tichoučkou melodii, většinou tak tichou, že ji skoro neslyšel, ale zároveň dost hlasitou ve chvílích, kdy se mohlo zdát, že svět znovu zabředl do svého „buď-anebo“. Když se například později učil řídit auto, vždycky se připásal bezpečnostním pásem, protože on usoudil, že připásat se je rozumné opatření zaručující mu bezpečnost. Když brzy na to vypukla v zemi vášnivá debata o tom, zda má stát právo nutit občany používat bezpečnostní pásy, mohl mu být celý veřejný spor naprosto ukradený. Jeho se to *netýkalo*...

úryvek z knihy Paula Watzlawicka
„Všechno dobré je k něčemu zlé“

Pasti pastiček

Říká se tomu všelijak - past, pastička, klíč, viděli jsme i pokus o popisnější názvy ovladač či manipulátor, pokaždé však jde o ovládací prvek elektronického telegrafního klíče. Elektronický klíč neznamená pro amatérského konstruktéra žádný problém: elektronika se zlevňuje a zpřístupňuje amatérské práci a za pár stokerun si můžeme postavit vyspělé zapojení. Dnes je standardem konstrukce s mikroprocesory PIC, která dovoluje dílko stále softwarově vylepšovat a rozšiřovat o nové funkce. Nechceme-li sami programovat, můžeme si třeba objednat u K1EL (members.aol.com/k1el/index.html) naprogramovaný chip i s plošným spojem za \$10 + poštovné a získáme automat s pamětmi a mnoha funkcemi. U moderních transceiverů se klíč integrován do software řídicí logiky stává standardem, což je milé - zase na stole ubyla jedna krabička s kabelem. Ale pastička je často pastí připravenou na tvůrce, který si vyhraje s obvodovým řešením klíče, avšak na to mechanické se mu nedostává nástrojů.

Byla učiněna řada pokusů o elektronická řešení na principu optoelektronických, kapacitních, brumových a jiných senzorů, posledním „hitem“ je adaptace počítačové myši. Žádné takové řešení se nedočkal rozšíření. Při vysílání potřebujeme přesně definované a spolehlivé chování spínacích prvků, potřebujeme pastičku, jejíž zdvih a tuhost můžeme nastavit podle individuálních vlastností své ruky. To žádné elektronické řešení nenabídlo, a jsme tak stále odkázáni na konstrukce mechanické. Výroba kvalitní pastičky vyžaduje práci s vysokou přesností a s použitím přípravků, takže efektivní je jen výroba větší série. I když by v poměrech OK šlo o ideální artikl, zdejší malý trh neumožňuje dostatečný odbyt, a pokusy o sériovou výrobu se nesetkaly s valným zdarem. Ani dovozu se nedaří: při panujícím kursu koruny a celním a daňovým zatížením se cena zvýší nad míru dostupnosti pro běžného amatéra v OK. Kvalitu tak u nás nahrazují improvizovaná řešení - hodinová pera, cuprexit, části polarisovaných relé atp., která ale poskytují zase jen improvizované výsledky. Na pásmu pak lze pod značkou OK slyšet leccjaké klíčování, nejednu i od známých DX-manů.

Tento článek představí několik výrobků, které můžeme koupit při návštěvách v blízkém zahraničí, jaké mnozí podnikáme služebně či turisticky. Představené výrobky jsou většinou známy z reklam, jenže reklamy neumožňují si na výrobek „sáhnout“, a právě to je pro konečnou volbu rozhodující. Prakticky vše, co popisujeme, lze koupit či objednat i u nás. Využijeme-li však jako turisté možnosti dovézt zboží do určité úhrnné hodnoty (v současnosti 6.000,- Kč u cestujících nad 15 roků, 3.000,- do 15 roků) bez úhrady cla a DPH, a využijeme-li i možnosti odpočtu daně z přidané hodnoty v zemi vývozu (Tax Free for Tourists), vyjde nás nákup mnohem výhodněji.

Popisujeme jen pastičky se dvěma pádly pro jambické (squeeze) klíčování. Mnozí soudí, že je squeeze zbytečný, že se nebudou znovu učit klíčovat. Pravda, ti, kdo ke všemu přistupují systematicky, mohou jambické klíčování trénovat od začátku: pro ně napsal výbornou metodiku Borek, OK1RQ (J. Daneš a kol.: Amatérská radiotechnika a elektronika, II. díl. Praha, 1986, str. 390). Jde ale o něco jiného. Obvody jambického automatu zahrnují paměti pro tečku a pro čárku, a ty v případě znaků vyžadujících rychlé překlápění pastičky

(K, R, C apod.) pomáhají i těm, kdo jambicky neklíčují, protože poskytují širší časové tolerance pro tvorbu značek. Máme-li jambický klíč i pastičku, časem - v běžném provozu a bez tréninku - si zvykne tolerance využívat, stanou se pro nás usnadněním při svižnějším vysílání, a dalším postupem doby si navíc „úplně zadarmo“ osvojíme vysílat jambicky ty znaky, u nichž je to výhodné. Klíč s dvoupádlou pastičkou tak nutně neznamená nový trénink, a přesto přinese usnadnění a pohodlí pro nás líné. A klad druhý: princip dvoupádlou pastičky vylučuje možnost „překmitnutí“, kdy silnějším úderem na jednopádlou systém můžeme vyvolat následné sepnutí opačného, nechtěného prvku. Z obou důvodů patří jednopádlou řešení minulosti (pravda, mnozí myslí, že tam patří celá telegrafie, ale to už je zase téma pro jiný článek).

Jako první představíme německou pastičku ETM-SQ. Kvalitu nejlépe postihnou slova „solidní německý standard běžné sériové výroby“ - nejde o špičku, nýbrž o dobrý průměr, který naplní potřeby začátečníka i běžného operátora. Koncepte a provedení ji předurčují pro lehčí a citlivější ruku, „pádnější“ ovládání vyvolává vibrace pohyblivých prvků. Šroubovací prvky jsou chromovány, základna a nosný úhelník chráněny šedým lakem. Pohyblivé elementy z hliníkové slitiny jsou nesený dvěma svíslými, ve dvou bodech uloženými osami. Umožňuje nastavení tuhosti i zdvihu pro každý prvek samostatně. Pastička váží cca 700 g, díky čtyřem plochým gumovým nožkám solidně přilne k desce stolu bez velké snahy klouzat. Vzorok byl zakoupen v prodejně Elektronik Service Dathe (www.funktechnik-dathe.de) v Bad Lausick u Lipska za 65 DEM, které představují skvělý poměr výkon/cena. Pro radioamatéra z OK jde o nákup dostupný a výhodný.

Další - americký Bencher BY-I - je asi nejznámější. Je pro něj typické uložení pohyblivého elementu na třech ocelových jehlách - týž princip užívají i pastičky Vibroplex a další. U Benchera je hmatník připojen k pohyblivému elementu proužkem plechu, který je dále prodloužen a tvoří i spínací kontakt. Plech je tenký a sestava má tendenci se při energičtějším stisku rozkmitávat, takže i tato pastička vyžaduje jemnější ovládání citlivou rukou. Provedení je ale kvalitní, prvky jsou bohatě chromovány, výrobce na uživatele pamatuje i imbusovými klíčkyk přichyceným naspodu základny, jímž se nastavuje zdvih pastičky. Pastička spočívá na třech nožkách z gumy, která je tvrdá a proto poněkud méně přilnavá. Pro začátečníka je cena Benchera vysoká, adresátem je spíše aktivní radioamatér, který má silnější motiv vydat o něco větší částku za osvědčenou kvalitu. Bencher nabízí většina prodejen. V Rakousku prodává základní provedení BY-I s chromovanými prvky na černě lakované základně vídeňský Point (www.point.at/) za 1.550 ATS, plně chromované provedení BY-II je za 1.790 ATS. Nakoupit můžeme i v bližším Linci ve velmi dobré a u nás méně známé prodejně IGS Electronic.

Favoritem mnoha amatérů jsou britské pastičky KENT, jejichž cena je srovnatelná s Bencherem, přičemž jsou vážným uchazečem o označení vynikající výrobek - prvotřídní britská kvalita, výborné parametry a velmi hezký vzhled. Robustní pohyblivé mosazné elementy, které jsou současně i spínacími kontakty, se otáčejí na silných osách v kuličkových ložiscích, konstrukce je fixována na solidní, černě lakované základně, která se opírá o čtyři gumové nožky. Pastička je bohatě dimenzována a snese klíčování skutečně různě, i když je

samozřejmě nevyžaduje. Dovoluje nastavení tuhosti i zdvihu pro každý prvek samostatně, a lze ji stabilně seřadit i pro skutečný QRQ provoz. Pro německý trh má výhradní zastoupení firma WiMo (www.wimo.com) z Herxheimu (v blízkosti Karlsruhe), a prodává je za 212 DEM jako finální výrobek a za 169 DEM jako stavebnici.

Mezi evropskými výrobci jednoznačně králuje Gerhard Schurr, DH2SAA, (www.schurr.de/index.html) s vrcholným typem PROFI 2. Už jen vzhled je dokonale: perfektně opracovaná mosaz chráněná jemným lakem vyvolává uprostřed ostatní nabídky asociaci Rolls-Royce. Nejprve nás napadne, že užít tu krásu k pouhému vysílání je škoda, to bychom ale udělali chybu. U Schurra pochopíme, proč i triviálnímu výrobku, jako je telegrafní klíč, teprve kusová výroba s hodinářskou přesností dodá dokonalé parametry. Polohy pohyblivých elementů jsou přesně definovány, pádlo se po stisku rychle a jednoznačně vrací do výchozí polohy, po jakékoli tendenci k pružení či vibracím ani památky: pádla najdete pokaždé tam, kde je očekáváte, což je základem rychlého, přesného a pohodlného klíčování pro ruku jak jemnou, tak neohrabanou. Celek váží 1,4 kg, základnu nesou tři ploché nožky z měkkého, dobře přilnavého plastiku. Schurr PROFI 2 je vrcholem v nabídce nejen evropské, čemuž odpovídá i cena: 364 DEM. Distributorem je Klaus Gramowski, DL7NS, (e-mail: dl7ns@t-online.de), cena zahrnuje i poštovné a balné při dodávce poštou. Při osobním odběru v Berlíně se cena o poštovné sníží.

Jmenované pastičky podrobila zběžnému testu pracovní skupina ČRK pro sportovní telegrafii - testovali OK2BFN, OK1CW, OK1WC a OK1AGA. Hodnocena byla výhradně funkcí, mimo diskuse zůstaly cena, vzhled, povrchová úprava, odolnost i předpokládaná životnost. Ihned byl odložen Bencher, u nějž princip konstrukce omezuje snadné převážení. Ostatní typy byly shledány jako téměř srovnatelné, nejvíce sympatií získal KENT.

Přehled není vyčerpávající. Z evropských nabídek se chceme časem věnovat G4ZPY (website.lineone.net/~g4zpy/). U mnoha obchodníků se objevují španělské výrobky LTA - hezké a efektní, ale po pouhém vzetí do ruky a přiblížení k očím už jen uchycení prvků do základny z měkkého dřeva nevyvolalo chuť je blíže zkoumat (možná k naší škodě). Pro zájemce o nejvyšší kvalitu je asi odpovědí americký Hensley (www.qsl.net/n9bor/hensley.htm), náklady zvýšené o dopravu přes oceán ho ale vyřazují z dosahu našich amatérů.

Na Internetu najdeme řadu dalších nabídek. Pozornosti doporučujeme stránky americké firmy Milestone Technologies (www.milestonetechnologies.com/), kde asi zaujme nabídka pastiček z likvidovaných skladů armády bývalého SSSR, a podíváme se, proč nám je neumí nabídnout naši obchodníci. Vynikajícím zdrojem evropských informací jsou stránky PA3BWK (www.morsecode.dutch.nl/).

Když už jsme se smířili s výdajem za pastičku na vstupu zařízení, podívejme se i na jeho výstup, konkrétně nízkofrekvenční. I zde se u nás nejčastěji improvisuje, a opět ke škodě věci. Poslech na reproduktor přichází v úvahu u silných signálů při místních spojení, ale v DX provozu a závodech nás příjem slabých signálů utopených v šumu nutí vyloučit ruchy i ozvěny signálu z místnosti, v níž vysíláme: tam jsme odkázáni na sluchátka. Výrobků pro poslech hudby je na trhu až nadbytek, my ale potřebujeme sluchátka pro poslech hovorového spektra, případně i jen telegrafních signálů: pro ten se naprosto nehodí cokoli, co nese označení HiFi.

Možnost a potřeba zlepšit selektivitu celého zařízení také vlastnostmi sluchátek je s požadavky normy HiFi v rozporu. Potlačení zbytečných kmitočtů je žádoucí i z dalších důvodů: u nejnižších kmitočtů proto, aby nás neohlušovaly a neunavovaly nárazy vyvolané T/R obvody transceiveru, u vyšších kmitočtů proto, aby nás nerušil a neunavoval šum produkovaný MF, NF a detekčními obvody. Sehnat na českém trhu skutečná telekomunikační sluchátka je opravdu problém. Naši amatéři často používají tlumiče určené k ochraně sluchu při práci v hlučném prostředí (tzv. „tichátka“) osazené reproduktory do malých transistorových přijímačů nebo sluchátkovými měniči pro telefonní přístroje - obojí měníče však mívají výrazně „presentní“ zvuk (zdůraznění úzkého oboru kmitočtů ve středu nf spektra) a po delším poslechu unavují.

Skutečným řešením je opět nákup profesionálního výrobku, například sluchátek KENWOOD HS-5. Jde o monaurální sluchátka o impedanci 8 ohmů, která umožňují připojení k většině transceiverů. Rozsah 300 - 4500 Hz eliminuje nežádoucí efekty obou okrajů nf spektra, charakteristika uvnitř nepotlačeného pásma je přiměřeně vyrovnaná a poskytuje poslech, který neunaví ani po delší době. I telegrafní signály uslyšíme přirozeněji, a výhody resonance kolem 800 Hz, jakou skýtají stará armádní sluchátka, doženeme filtry přijímače i selektivitou vlastního sluchu. Měníče jsou nesené dvěma kovovými oblouky obloženými umělou kůží, které lze rozevřít o asi 20°, výšku měničů lze nastavit v rozmezí cca 6 cm - není problém přizpůsobit sluchátka každé běžné hlavě. V balení najdeme dvojí výměnné náušníky, jedny z neporézní plastické hmoty, které lépe eliminují hluk okolí, způsobují však po nedlouhé době pocení ušních boltců, druhé jsou z umělohmotné tkaniny, která je elastická a prodyšná, takže izolace od okolních hluků je o něco horší, ale pokožka jakkoli netrpí třeba ani ve 48 hodinovém závodě. Sluchátka nabízí vídeňský Funk Technik Boeck za cca 1.200 ATS, v Bad Lausick jsou k mání za 125 DEM. Opět - při daném kursu koruny jde o velký výdaj, až však prosedíme hodiny u transceiveru s otláčenými a upocenými ušními boltci a s hlavou třetstíc z poslechu všelijakých nárazů, skřípotů, šumů a pazvuků, nepřijde nám už tak neopodstatněný, a díky solidní konstrukci nám tato sluchátka navíc určitě poslouží velmi dlouho.

Pastí na kapsu contestmanů jsou náhlavní soupravy firmy HEIL Sound (<http://www.heilsound.com>), třeba typický představitel její nabídky, souprava sluchátka - mikrofon Pro Set 4. Jde o výrobek všestranně vypiřádaný nejen k nejvyšší účinnosti, ale i k prevenci únavy při mnohahodinovém závodním nebo expedičním provozu. Souprava je z plastu, a proto velmi lehká (vytane ovšem otázka životnosti). Snadno ji přizpůsobíme myslitelným tvarům hlavy, náhlavní oblouk i náušníky jsou měkce obloženy. Náušníky nedoléhají na ušní boltce, nýbrž je obkružují, takže ucho není těsněno a přesto je dokonale izolováno od okolního hluku. Zvuk sluchátek je vyrovnaný, horní okraj zvukového spektra je solidně potlačen, dolní bohužel nikoli (to je stinná stránka výrobku). Pozoruhodná je zejména mikrofonní vložka, která se strmostí 12 dB na oktávu potlačuje vše pod 500 Hz a vše nad 3.800 Hz s 10 dB zdůrazněním oblasti kolem 2100 Hz. Výsledkem je velice průrazný zvuk ideální pro závody a expedice. Konstrukce je navíc odolná proti vlhkosti a umožňuje tak, aby mikrofon dlouhodobě přežil i pozici těsně před ústy operátora. Pro běžný provoz nabízí výrobce ještě další typ vložky se širší

Z historických pramenů:

Jak se začínalo... Bourneův přijímač na krátké vlny

Bourneův přijímač jest nejjednodušším typem krátkovlnného přijímače. Největšího rozšíření dosáhl ve Francii. Jest to normální reakční přístroj, takový jaký se užívá při rozhlasových vlnových délkách. Zrovna tak, jak se osvědčil na vlnách dlouhých a rozhlasových, tak dává výborné výsledky i při vlnách krátkých.

Jako všude, tak i zde záleží na součástkách. Otočný kondenzátor jest o kapacitě asi 200. Mřížkový kondenzátor jest normální velikosti, asi 180 - 250 cm. Mřížkový svod může býti fixní. Mnozí doporučují měnitelný. Podstaveček pod lampu má býti pérováný a antikapacitní, nechceme-li přívody připájet přímo na nožičky. Reostat volme o větším odporu, s pomalou změnou, tedy buď moderní úhlový nebo s doladovačem. Výhodu většího vydání, tím způsobeného, poznáme na výkonnosti a snadnosti vyladění.

Jedinou nevýhodou tohoto přijímače jest trojitý odklápěč. Obvyčejný typ, který byl dosud užíván, nedovoluje dobré vyladění reakce a dražší typy užívají ozubených koleček, což má vliv na cívky (působí dle blízkost železa).

Anténní cívka má 4 závitů. Mřížková cívka pro 20m, pro 30-40 m 8 a pro rozsah od 60m výše 14 závitů. Reakční cívky jsou dvě 5 a 8 závitů.

Mezi +40 a -40 volt zapneme 1000 ohm fixní kondensátor.

Ladění jest jednoduché. Po vyžhavění lampy přiblížíme reakční cívku k mřížkové, až nasadí kmitu. Těsně před místem, kde kmitu ustanou, jest nejsilnější příjem. Lampa musí kmitati po celé škále ladičeho kondensátoru. Kdyby na některém místě vynechávala, musíme oddáliti anténní cívku.

Anodové napětí nebývá veliké. Stačí mnohdy 15-20 volt, normálně 30-40 volt.

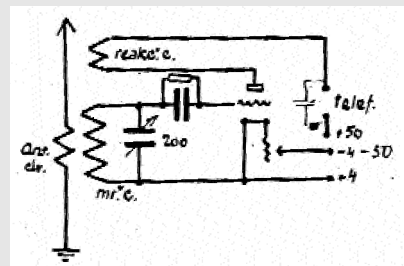
Udané schéma dává při správné konstrukci a dobré obsluze výborné výsledky i ve vlnovém rozsahu pod 20 metry. Otočný kondenzátor musí míti při vysunutých deskách minimální kapacitu. Otočná část jest připojena k uzemnění, abychom zabránili vlivu kapacity ruky.

Zde jest nutno upozorniti na nevýhodu Bourneova přístroje. I při uzemněném rotoru jest vliv ruky obsluhující tak značný, že dobré vyladění není možné.

a vyrovnanější charakteristikou. Šňůra soupravy je zakončena dvěma konektory jack, pro připojení ke konkrétním typům transceiverů jsou nabízeny různé adaptéry (většina tzv. ICOM vyžaduje mikrofonní předzesilovač, který je rovněž v nabídce). Je pamaťováno na možnost vložení rozličných obvodů k úpravě zvuku do cesty signálu - oba měniče sluchátek jsou vyvedeny samostatně na stereofonní konektory. Soupravu najdeme třeba v blízké prodejně Vogtland Funk v Oelsnitz pár kilometrů od Františkových Lázní. Cena se mění podle kursových pohybů euro/USD, současná nabídka firmy WIMO je 355 DEM za soupravu, a pokud nás zaujaly jen vlastnosti samotných mikrofonních vložek, oba typy lze koupit po 92 DEM.

Zde popsané zboží nabízí i další prodejci, naše údaje jsou uvedeny pro příklad. Ceny odpovídají okamžiku nákupu vzorků a jistě se časem mění. Jde o krámské ceny zahrnující místní daň z přidané hodnoty.

Jan Litomiský, OK1XU, ok1xu@arrl.net

Proto jest nutno nějakým způsobem vzdáliti ruku od rotoru. Amatéři si pomáhají ebonitovými tyčinkami asi 15-20 cm dlouhými.

Cívky odklápíme trojitým cívkovým stojánkem se dvěma sklopnými podstavci. Zrovna tak jako u kondensátoru naklápí se anténní a zpětnovazební cívka pomocí dlouhých ebonitových tyčinek. Velikosti cívek jsem udal takové, jakých jsem užíval své doby ve svém přijímači. Přesnou velikost pro určitou vlnovou délku není možno udati, ježto každý má jiné součástky a tím se změní vnitřní poměry samoindukce a kapacity. Proto udané veličiny možno užití jako vodítka. Cívka zpětné vazby má míti pro krátké vlny dvojnásobný počet závitů jako cívka ladičí. Někdy dostačí o něco méně závitů. Podstaveček pod lampu má býti nejlepší jakostí.

Stanice se při ladění ohlásí známým hvizdem. V tomto okamžiku oddálíme reakční cívku tak daleko, až lampa přestane kmitati a novým přiblížováním sílu zvuku v telefonu zesílíme. Doladění provedeme anténní cívkou a žhavicím reostatem. Neužívejme proto článků suchých nebo pod., nýbrž vždycky akumulátorů. Chráníme si tím lampy a zajistíme dobrý výkon. V jiném případě se vystavujeme nebezpečí přehřevění.

Z knihy Přijímače pro krátké vlny 1928
vybral Milan Leistner, OK1ZML

Soukromá inzerce

Prodám PA pro KV Ameritron AL-800H: >1500 W při buzení 50-60 V, 2x 3CX800A7, 160-10m, napájení 90-250 V, řada ochran, vestavěná dvouručičková měřidla (kromě základních údajů i výkon a PSV), kompaktní rozměry (836 x 444 x 212 cm). Obrázek a podrobnosti na <http://www.ameritron.com/ameritron/products.php?prodid=AL-800H>. Cena nového v USA 2495 USD, prodám za 1250 USD (49000 Kč). Martin Huml, e-mail: huml@tcc.cz, tel. (02) 96400 610.

Prodám 2 ks R-105M, elektronky GK-71 (3 ks), GU-64 (1 ks), GU-74 (1 ks), GU-81 (2 ks), patice na GU-50, Rx NDR 1-15 MHz + TX SSB bez schématu, sluch. spr. Tesla s míky, trafo z Trince 1000 V, C - 6x 40 pF, 2x 400 pF atd, některé měř. přístroje z letadel typu IL, GP ant. od OK1DLA 3,5 - 28 MHz včetně WARC, promítačku 8 mm, psací stroj s klávesnicí NDR bezvadný, GDO UA výroby tranzistorový, klíč RM, cena dohodou. Po 18. hod. na tlíf. (02) 6875304.

Ke geografickému názvu České republiky „Česko“

Každý vědní obor si vytváří a užívá svůj přesný a zpravidla jednoznačně definovaný pojmový aparát, bez něhož nemůže fungovat a rozvíjet se. V případě geografie do tohoto aparátu náležejí i geografická jména různých geografických objektů, v našem případě států. Geografické názvy států geografie využívá pro jejich stručnost a výstižnost jak na mapách, tak ve psaných projevech, kde nejvíce vynikne jejich praktičnost zejména v tabulkách. Dalo by se očekávat, že čeští geografové budou aspoň ve svých písemných projevech v případě České republiky užívat také její oficiální geografický název Česko, v cizojazyčných pracích jeho jinojazyčné mutace (viz dále). Jak jinak se užívání geografického názvu nového státu může v domácím i cizím jazyce vztít? Až donedávna tomu tak téměř nebylo. Geografové i v tabulkách, kde se v případě ostatních států výhradně užívají jejich geografické názvy, soustavně užívali politický název Česká republika, či zkratku „ČR“, jinde si vypomáhali historickým pojmem české země, někdy s velkým „Č“.

Každý stát má vedle svého oficiálního politického názvu rovněž oficiální zkrácený geografický název. Tento název je většinou jednoslovný. Ze 188 států světa jich 25 má geografický název dvouslovný. Většinou jsou to státy v Africe, pak ostrovní státy Karibské oblasti a Pacifiku. Z vyspělých států jsou to jen Spojené státy (lidé však u nás i v USA říkají Amerika a myslí tím USA - to je tzv. neoficiální geografický název; podobně jako je jím nesprávně Anglie, jinak Británie pro Spojené Království, Velká Británie či Spojené království, dále Nový Zéland a Jihoafrická republika).

Seznam politických a geografických názvů států světa najdeme například ve zvláštním dokumentu „Jména států a jejich územních částí - Names of States and their Territorial Parts“, který naposledy vydal Český úřad zeměměřičký a katastrální v roce 1993. V úvodu této publikace se píše, že jejím účelem je „...poskytnout široké veřejnosti odborně stanovená, standardizovaná jména států a jejich územních částí. Standardizovaná geografická jména musí odpovídat stanoviskům jednotlivých států k pojmenování vlastního státu a jeho územních částí, stanoviskům zahraniční politiky České republiky, pravidlům českého pravopisu a zásadám pro tvorbu geografických jmen vypracovaných Návoslovnou komisí při Českém úřadě zeměměřičkém a katastrálním...“. Dále se v něm konstatuje, že seznam „Byl zpracován a upraven v souladu s rezolucí č. 4 I. konference OSN o standardizaci geografického názvosloví (Ženeva 1967) a s rezolucí č. 2 III. konference OSN o standardizaci geografického názvosloví (Atény 1977). Používání standardizovaných jmen států a jejich územních částí se doporučuje všem uživatelům geografických jmen.“ (Seznam 1993)

Zmíněný úřad a jeho Návoslovná komise v dohodě s Ministerstvem zahraničí ČR a po důkladných jazykových expertizách zařadil na jaře roku 1993 do uvedeného seznamu jednoslovný geografický název České republiky „Česko“ s jeho cizojazyčnými variantami Czechia (angl.), Tchèque (franc.), Chequia (špan.), Tschechien (něm.) a Čechija (rus.). Bylo nutné स्पěchat, svět se ptal, jak se bude nový stát zkráceně jmenovat. Již 3. ledna 1993 tehdejší ministr zahraničí České republiky J. Zielenec pro významný americký list N.Y. Herald Tribune uvedl, že nový stát se bude anglicky jmenovat Czechlands nebo spíše Czechia.

Proč byl zvolen právě název Česko? Jde totiž o název ústrojný, vytvořený podle všech jazykových pravidel, kde základem je název většinového národa, který obývá území daného státu - jež se ovšem v dějinách často měnilo. Stejně jako u názvů Německo, Polsko, Slovensko, Rusko, Maďarsko, Rakousko apod. tyto geografické názvy čeština odvozuje vždy podle jména

většinového národa a jeho adjektiva (Slovák - slovenský - Slovensko, Polák - polský - Polsko, Němec - německý - Německo, Rakušan - rakouský - Rakousko apod.), tudíž v případě České republiky i Čech - český - Česko. Nejde tu navíc o žádný novotvar. Jde o pojem známý již od konce 18. století, ale do federalizace Československa v roce 1968, tj. i vzniku České (socialistické) republiky, vcelku nepotřebný. Je vhodný pro všechna historická období a užitečný ve všech ústních i písemných projevech neformálního charakteru. Ministerstvo zahraničí již v únoru 1993 informovalo o něm všechny české zahraniční mise s tím, aby partnerským orgánům doporučovaly výše uvedené cizojazyčné mutace názvu Česko.

Ovšem, jinému státu ani občanovi České republiky nelze „nové“ nevztít slovo, zde jednoslovný název jeho nového státu, vnucovat, ani jeho používání dokonce nařizovat. To je možné jen v případě názvu politického, stanoveného ústavou. Na zkrácený název si musí zvyknout. A zvykne si jedině tehdy, když jej slyší a čte v médiích, od politiků a především ve škole. V ní potom především v hodinách zeměpisu, najde jej v učebnicích i na mapách. Nic naplat, že pojem Česko byl kodifikován ve Slovníku spisovné češtiny, že jeho německá mutace Tschechien je jako zkrácená verze názvu Tschechische republik uvedena v posledním vydání normotvorného Dudendeutsch Wörterbuch, že ji najdeme ve slovnících spisovného jazyka jiných národů, dokonce i irštiny.

V důsledku všeobecné laxnosti politiků, médií, učitelů a geografů vývoj po roce 1993 šel k tomu, že se v médiích stále více začal používat jako synonymum politického názvu Česká republika název Čechy, což je politický, geografický a historický nesmysl (viz Jeleček, Rubín 1998). Reakcí na tuto situaci mj. bylo i založení občanské iniciativy Czechia v Brně v roce 1997, jejímž cílem je propagovat název Česko. Jinak ve všech proslovech vlády názvy „Česká republika“ nebo zkratka „ČR“.

Téměř úplná ignorance a především dosud trvající laxnost panuje zde u našich sportovních organizací. Přípomenu např. olympiádu v Japonsku a dresy našich hokejistů. Jak se měla miliarda diváků přesvědčit, že vsutku nějaká Česká republika či český stát existuje, když naši hráči na dresech měli napsáno, že jsou „Czech“? Že tudíž každý hrál za sebe coby Čecha, že národní tým reprezentuje sebe, nikoliv náš stát. Nebo jiní mají na dresech „Czech team“ - tím je však i mužstvo Sokola Horní Dolní na zahraničním zájezdě. Pak si nás budou plést s Jugoslávií ještě 100 let. Ještě nikdy jsem neslyšel ani nečetl, že Finská republika porazila v hokeji Švédské království či Slovenskou republiku. Mnohým se však zcela patřičným jeví spojení, že Česká republika porazila Finsko, či Slovensko.

Ale snad se „blyská na časy“. Na mistrovství světa v atletice v Seville měli naši sportovci na dresech aspoň malými písmeny „Czech Republic“. Kratší název Czechia by mohl být ovšem větší a tím i čitelnější. Potřeba jednoslovného, zkráceného názvu je obzvláště naléhavá v ekonomice obecně a v zahraničním obchodě zvláště v případě značky: „Made in Czechia“.

Obdobné je to ve sféře byznysu, kde stručná a jasná obchodní značka má značnou hodnotu. Téměř se nepoužívá ani Made in Czechia, nahrazovaná Czech made (znějící jako „český šmejd“, Britům pak „šachmat“) či neobvyklé Made in (nebo Product of) Czech Republic. Viděli jste někdy výrobky označené Made in Federal Republic of Germany nebo Made in Kingdom of Sweden?

Česká pošta nahlásila do příslušného mezinárodního registru, že na známkách budeme mít „Česká republika“, když dříve se používal u bývalé federace název „Československo“. Používat druhý zkrácený název prý není možné. Jsou však státy, které tak činí. Například Francie.

Naši politici jsou v obcházení tohoto názvu obzvláště vynalézaví. Užívají, když ne ve všech souvislostech a příležitostech název Česká republika, hlavně pojmy jako: „tato země“ (nejvíce je slyšet od poslanců a senátorů) nebo dokonce „česká kotlina“ (a co „moravské úvaly?“, ptám se). Jako mnohým novinářům je jim lhostejné, že záměrné vynechávání či tabuizování kteréhokoli spisovného slova (tedy i odborného názvu „Česko“) znamená ochuzování mateřského jazyka. Naším podnikatelům se zřejmě líbí patvary, jako např. název společné firem ČSA a Boeing „Boeing česká, a.s.“ (zřejmě polopřeklad Boeing Czech) - proč ne „Boeing Czechia“?

V již téměř ztraceném zápase jazykovědců o užívání názvu Česko přispěchala na pomoc obec českých geografů, historiků a jiných specialistů a kulturních pracovníků. Česká geografická společnost uspořádala totiž 29. ledna 1998 v budově přírodovědecké fakulty UK vědecké zasedání, na které pozvala všechna rozhodující česká média. Na zasedání bylo prezentováno „Stanovisko geografů, jazykovědců, historiků a pracovníků dalších vědních oborů k otázce oficiálního jednoslovného geografického názvu pro Českou republiku“ (dále „Stanovisko“), shrnující všechny podstatné odborné i jiné argumenty pro užívání jména Česko.

Výsledkem jednání bylo konečné znění Stanoviska, které bylo s různými podpůrnými materiály, včetně příslušné stránky z výše uvedeného seznamu jmen států, zasláno všem hlavním představitelům států včetně prezidenta V. Havla, ministerstvům, Českému olympijskému výboru, hlavním médiím atd. Více o jednání srov. Chromý 1998. Výtahy z tohoto stanoviska byly mj. zveřejněny v tisku, a to dokonce i zahraničním - třeba v Amerických listech našich krajanů v USA.

Zasedání mělo mediální ohlas, následovalo vystoupení jednoho z organizátorů v České televizi, několik besed v rozhlasu, obsáhlejší informace přinesly hlavně v Lidové noviny, MF Dnes a Hospodářské noviny. Ministerstvo zahraničních věcí opět zaslalo Stanovisko českým zastupitelským úřadům s tím, aby příslušné jinojazyčné mutace názvu Česko doporučovaly příslušným orgánům státu, v němž působí.

Pokračování příště.

Leoš Jeleček, Klaudyán č. 2, 1. 4. 2000: www.volny.cz/klaudyan/